

РЕШЕНИЕ

№ 798

гр. София, 12.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на пети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Йоана М. Генжова
Виктория Мингова

при участието на секретаря Цветелина П. Добрева Кочовски като разгледа докладваното от Йоана М. Генжова Въззивно гражданско дело № 20221100513204 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №20060764/06.10.2022г., постановено по гр.д. №58045/2020г. по описа на СРС, 113 състав, е осъдена Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи да заплати на Н. Т. Т. по иска с правно основание чл.187, ал.5, т.2 във вр. с чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР сумата от 1773,10 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд за периода от 23.11.2017г. до 23.11.2020г., получени чрез преизчисляване на нощния труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.11.2020г. до окончателното плащане на вземането, по иска с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД сумата от 220,97 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 24.01.2018г. до 23.11.2020г., както и на основание чл.78, ал.1 от ГПК сумата от 500 лева разноски по делото. Осъдена е Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи да заплати по сметка на Софийски районен съд на основание чл.78, ал.6 от ГПК сумата от 379,76 лева разноски по делото.

Постъпила е въззивна жалба от ответника Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи, чрез пълномощника юрисконсулт Л.П.,

срещу решението в цялост, като се излагат оплаквания, че същото е неправилно и необосновано и постановено при неправилно приложение на материалния закон. Поддържа се, че ЗМВР е специален нормативен акт, регламентиращ статута на служителите в МВР, като предвижда различен метод на правно регулиране на работното време, трудовото възнаграждение и всички останали аспекти на правоотношението на работещите в МВР. Поддържа становище, че не е налице празнота в нормативната уредба, както и че разпоредбите на КТ и чл.9, ал.2 от НСОПЗ не намират субсидиарно приложение. Излага доводи, че отчитането и заплащането на нощния труд за служителите на МВР намира правната си регламентация в чл.179, ал.1 и ал.2 и чл.187, ал.3 и ал.9 от ЗМВР, Наредба №8121з-776/29.07.2016г. на МВР, а неговият размер се определя със заповед на министъра на вътрешните работи и е с часова норма 8 часа, а не 7 часа, както е предвидено в чл.140 от КТ. Твърди, че законодателят е предвидил часовата норма за нощния труд в ЗМВР да е различна от тази в КТ. Позицията се на решение на СЕС по дело № 262/20, съгласно което се допуска определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. Твърди, че служителите на МВР имат права и задължения по ЗМВР, който е специален, уреждащ техните служебни правоотношения. Поради изложеното моли обжалваното решение да бъде отменено изцяло и да бъде постановено друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК не е постъпил писмен отговор на жалбата от насрещната страна Н. Т. Т..

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства и становищата на страните, съгласно разпоредбата на чл.235, ал.2 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, и е процесуално допустима, а разгледана по същество е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с

изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Постановеното решение е валидно и допустимо.

Не е спорно между страните по делото, че за процесния период 23.11.2017 г. – 23.11.2020 г. между страните е съществувало валидно служебно правоотношение, по силата на което ищецът в качеството му на „младши инспектор (старши полицаи)" в сектор „Охрана на дом - София", отдел „Специален дом за временно настаняване на чужденци" към Дирекция „Миграция" на МВР е полагал труд на 24-часови дежурства от 08.30 часа до 08.30 часа на следващия ден, като е полагал нощен труд от 22:00 часа до 06:00 часа, при сумирано отчитане на работното време на тримесечен период. От кредитираното заключение на съдебно-счетоводната експертиза се установява, че за процесния период, служителят е отработил общо 1552 часа нощен труд, като от същите след преизчислението на нощните часове в дневни с коефициент 1,143, 222 часа се явяват извънреден труд, за които се следва възнаграждение в размер на сумата от 1773,10 лв., което не е заплатено.

С оглед поддържаните от страните становища пред двете съдебни инстанции, спорен между тях е въпросът дали при отчитане и заплащане на извънредния труд от ищеца като служител на МВР се прилагат разпоредбите на КТ и чл.9, ал.2 от НСОПЗ. По този въпрос е постановено ТР №1/2020г. на ОСГТК на ВКС, като съгласно възприетото задължително за съдилищата на основание чл.130, ал.2 ЗСВ разрешение, при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба) и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

Съгласно разясненията, дадени с посоченото ТР, не са налице предпоставките на чл.46, ал.2, изр. 1 от ЗНА за прилагане на правна уредба по аналогия, тъй като ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Прието е, че императивната норма на чл.187, ал.1 от ЗМВР предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа дневно, което означава 8

астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата „светла“ част и през нощта в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22:00 часа до 6:00 часа. Установената с разпоредбите на ЗМВР по-голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл.2, ал.1 от ЗМВР. Разпоредбите на чл.179 и чл.187, ал.9 от ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и реда за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Действително в издадените наредби липсва правило като това на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Посочено е, че случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни, а различни правоотношения, тъй като трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, и че прилагането на НСОПЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел, доколкото методите на регулиране на отношенията и заложената в чл.187, ал.1 от ЗМВР воля на законодателя е да се прилага еднаква продължителност на работното време през деня и нощта „8 часа дневно“, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня или през нощта, неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми – допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал.1, т. 1 ЗМВР, по-голям основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл.234, ал. 1 ЗМВР/, по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. В мотивите на ТР е посочено, че това разрешение съответства и на правото на ЕС. С решението на Съда на Европейския съюз /СЕЧ/ по дело № C-262/20 № по направено запитване от български съд е прието, че Директива 2003/88/ЕО не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня, като следва

да се следи за това, за полагащите труд през нощта да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на този вид труд. Член 8 и чл.12, б.„а“ от Директивата следва да се тълкуват в смисъл, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите, е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. В решението СЕС е приел, че чл.20 и чл.31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерно на тази цел.

Поради изложените съображения въззивната инстанция приема, че в случая не са налице предпоставките за приложението на чл.9, ал.2 от НСОПЗ и положеният от ищеца труд не следва да се преизчислява с коефициент 1,143 и искът за главница се явява неоснователен.

Предвид акцесорния □ характер неоснователна се явява и претенцията за мораторна лихва с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Поради изложеното и предвид несъвпадане на изводите на двете съдебни инстанции първоинстанционното решение следва да бъде отменено изцяло и да бъде постановено друго, с което предявените иски да бъдат отхвърлени.

По разноските:

При този изход на спора на въззивника – ответник следва да бъдат присъдени направените за производството разноски за двете съдебни инстанции, както следва: 139,88 лева за въззивното производство и 100 лева за първоинстанционното производство.

По изложените мотиви, Софийски градски съд, ГО, IV-А въззивен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение №20060764/06.10.2022г., постановено по гр.д. №58045/2020г. по описа на СРС, 113 състав, вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените от Н. Т. Т., ЕГН *****, с адрес гр. София, ул. „****“, съдебен адрес гр. София, ул. ****, партер, офис 1, чрез адв. Н. Р., срещу Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи, с адрес гр. София, бул. „****“, осъдителни иски с правно основание чл.187, ал.5, т.2 във вр. с чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД за присъждане на следните суми: 1773,10 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд за периода от 23.11.2017г. до 23.11.2020г., получени чрез преизчисляване на нощния труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.11.2020г. до окончателното плащане на вземането, и 220,97 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 24.01.2018г. до 23.11.2020г.

ОСЪЖДА Н. Т. Т., ЕГН *****, с адрес гр. София, ул. „****“, съдебен адрес гр. София, ул. ****, партер, офис 1, чрез адв. Н. Р., да заплати на Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи, с адрес гр. София, бул. „****“, разноси за двете съдебни инстанции в размер на общо 239,88 лева.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____